

Βρυξέλλες, 6 Ιουνίου 2019
(OR. en)

10011/19

ATO 65
RECH 321
SAN 292

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων (2ο Τμήμα)/Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ.: 9437/19 ATO 56 RECH 271 SAN 256

Θέμα: Μη ενεργειακές τεχνολογίες και εφαρμογές περί τα πυρηνικά και την ακτινοβολία

- Συμπεράσματα του Συμβουλίου (6 Ιουνίου 2019)

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με μη ενεργειακές τεχνολογίες και εφαρμογές περί τα πυρηνικά και την ακτινοβολία, τα οποία εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο Δικαιοσύνης και Εσωτερικών στις 6 Ιουνίου 2019.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Σχετικά με μη ενεργειακές τεχνολογίες και εφαρμογές περί τα πυρηνικά και την ακτινοβολία

Αναγνωρίζοντας

- ότι οι πυρηνικές τεχνολογίες και οι τεχνολογίες ακτινοβολίας παίζουν σημαντικό ρόλο εκτός του τομέα της πυρηνικής ενέργειας σε ζωτικούς τομείς, όπως η ιατρική, η βιομηχανία, η έρευνα και το περιβάλλον, παρέχοντας πολλά οφέλη στους πολίτες της ΕΕ και ΈΧΟΝΤΑΣ ΕΠΙΓΝΩΣΗ της σημαντικής συμβολής που μπορεί να έχει η πυρηνική επιστήμη στην αντιμετώπιση κοινωνιακών προκλήσεων·
- ότι η νομοθεσία Ευρατόμ απαιτεί η μη ενεργειακή χρήση πυρηνικών τεχνολογιών και τεχνολογιών ακτινοβολίας να είναι αιτιολογημένη, η προστασία του κοινού, των ασθενών και του προσωπικού από ακτινοβολίες να είναι αρκούντως βελτιωμένη και τα μη ενεργειακά ραδιενεργά απόβλητα και αναλωμένα καύσιμα να απορρίπτονται με ασφάλεια·
- τα συμπεράσματα του Συμβουλίου των ετών 2009¹, 2010² και 2012³ σχετικά με τον ασφαλή εφοδιασμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης με ραδιοϊσότοπα για ιατρική χρήση και ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ την έκθεση του Οργανισμού Εφοδιασμού της Ευρατόμ του 2015 και το έγγραφο της Προεδρίας του 2016⁴ για το ίδιο θέμα·
- ότι, από το 2012, το ευρωπαϊκό παρατηρητήριο εφοδιασμού με ραδιοϊσότοπα για ιατρική χρήση παρακολουθεί τον συνολικό εφοδιασμό με ραδιοϊσότοπα για ιατρική χρήση και ιδίως τον συντονισμό των χρονοδιαγραμμάτων των αντιδραστήρων και έχει συμβάλει σημαντικά στην αποφυγή σημαντικών ελλείψεων σε ραδιοϊσότοπα για ιατρική χρήση στην ΕΕ·
- τη συμβολή του Οργανισμού Εφοδιασμού της Ευρατόμ στην εξασφάλιση του εφοδιασμού σε πυρηνικές πρώτες ύλες που απαιτούνται για ερευνητικά καύσιμα αντιδραστήρων και τους στόχους για την παραγωγή ραδιοϊσοτόπων για ιατρική χρήση και ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ την αναθεωρημένη έκθεση⁵ για την εξασφάλιση του ευρωπαϊκού εφοδιασμού με εμπλουτισμένο Καύσιμο Ουράνιο περιεκτικότητας 19,75% για ερευνητικούς αντιδραστήρες και την παραγωγή ραδιοϊσοτόπων για ιατρική χρήση·

¹ έγγρ. 17025/09

² έγγρ. 16358/10

³ έγγρ. 17453/12

⁴ έγγρ. 8403/16

⁵ http://ec.europa.eu/euratom/docs/ESA_HALEU_report_2019.pdf

- την πρόοδο που σημειώθηκε πρόσφατα σε πολλά κράτη μέλη όσον αφορά τη μετατροπή από ΟΥΕ σε ΟΧΕ υψηλής περιεκτικότητας⁶, η οποία εξασφαλίζει ικανότητα παραγωγής πρόσθετων ραδιοϊσοτόπων και δρομολογεί ή προωθεί έργα για νέες εγκαταστάσεις παραγωγής, περιλαμβανομένων ερευνητικών αντιδραστήρων και εναλλακτικών τεχνολογιών·
- ότι η παραγωγή πρώτων υλών για την αλυσίδα εφοδιασμού με ραδιοϊσότοπα για ιατρική χρήση είναι σημαντική για να αυξηθεί η ανθεκτικότητα της ευρωπαϊκής αλυσίδας εφοδιασμού και να μειωθεί η εξάρτηση από ξένους παράγοντες·
- τα συμπεράσματα του Συμβουλίου του 2015⁷ για την αιτιολόγηση της ιατρικής απεικόνισης που συνεπάγεται έκθεση σε ιοντίζουσα ακτινοβολία, με τα οποία ζητείται καλύτερη εφαρμογή της οδηγίας 2013/59/Ευρατόμ του Συμβουλίου⁸ σε διάφορους τομείς·
- τη διάσκεψη για την αντιμετώπιση κοινωνιακών προκλήσεων με την προώθηση των ιατρικών, βιομηχανικών και ερευνητικών εφαρμογών της πυρηνικής τεχνολογίας και της τεχνολογίας ακτινοβολίας, που διοργάνωσε η Επιτροπή στις 20-21 Μαρτίου 2018, και το τεχνικό εργαστήριο στις Βρυξέλλες με θέμα τα ραδιοϊσότοπα για ιατρική χρήση στο μέλλον, που διοργάνωσε η Επιτροπή στις 7 Φεβρουαρίου 2019, καθώς και την ευρωπαϊκή μελέτη για τις ιατρικές, βιομηχανικές και ερευνητικές εφαρμογές της πυρηνικής τεχνολογίας και της τεχνολογίας ακτινοβολίας⁹·
- ότι ο ρόλος της μη ενεργειακής χρήσης πυρηνικών τεχνολογιών και τεχνολογιών ακτινοβολίας για την επίτευξη του Θεματολογίου του 2030 αναγνωρίζεται διεθνώς και ότι η σημασία των δραστηριοτήτων αυτών επισημαίνεται ρητά σε 7 από τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, όπως και ο ενεργός ρόλος του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας (ΔΟΑΕ), όταν στηρίζει χώρες που χρησιμοποιούν μη ενεργειακές πυρηνικές τεχνολογίες και τεχνολογίες ακτινοβολίας για να συμβάλουν στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης,

⁶ Υψηλής Περιεκτικότητας ΟΧΕ (ΥΠΟΧΕ) είναι ουράνιο εμπλουτισμένο με ουράνιο-235 περιεκτικότητας 5 έως 20%. Στην πράξη, χρησιμοποιείται εμπλουτισμός της τάξεως του 19,75% για καύσιμα ερευνητικών αντιδραστήρων HALEU και στόχους για παραγωγή ραδιοϊσοτόπων.

⁷ έγγρ. 14617/15

⁸ Οδηγία 2013/59/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 5ης Δεκεμβρίου 2013, για τον καθορισμό βασικών προτύπων ασφαλείας για την προστασία από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιοντίζουσες ακτινοβολίες και την κατάργηση των οδηγιών 89/618/Ευρατόμ, 90/641/Ευρατόμ, 96/29/Ευρατόμ, 97/43/Ευρατόμ και 2003/122/Ευρατόμ, ΕΕ L 13 της 17.1.2014, σ. 1–73

⁹ <https://ec.europa.eu/energy/en/studies/european-study-medical-industrial-and-research-applications-nuclear-and-radiation-technology>

1. ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ το προπαρασκευαστικό έργο που έχει αναλάβει η Επιτροπή με σκοπό την ανάπτυξη ενός Στρατηγικού Θεματολογίου για Ιατρικές, Βιομηχανικές και Ερευνητικές Εφαρμογές (SAMIRA) της πυρηνικής τεχνολογίας και της τεχνολογίας ακτινοβολίας.
2. ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία της ολοκλήρωσης των μελετών που έχει αναλάβει η Επιτροπή προκειμένου να βελτιωθεί η κατανόηση της ενωσιακής αγοράς ραδιοϊσοτόπων για ιατρική χρήση σε συνεργασία με τα κράτη μέλη¹⁰.
3. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να στηρίξει την έρευνα σε θέματα που σχετίζονται με μη ενεργειακές εφαρμογές της πυρηνικής τεχνολογίας και της τεχνολογίας ακτινοβολίας, όπως ιατρικές εφαρμογές της ιοντίζουσας ακτινοβολίας, βελτιωμένα καύσιμα για την παραγωγή ραδιοϊσοτόπων για ιατρική χρήση και βελτιστοποιημένη χρήση των ευρωπαϊκών ερευνητικών αντιδραστήρων και ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία της έγκαιρης ολοκλήρωσης του οδικού χάρτη έρευνας για ιατρικές εφαρμογές¹¹.
4. ΣΤΗΡΙΖΕΙ τη συνεχή παρακολούθηση της αλυσίδας παραγωγής ραδιοϊσοτόπων για ιατρική χρήση μέσω του ευρωπαϊκού παρατηρητηρίου εφοδιασμού με ραδιοϊσότοπα για ιατρική χρήση και τις προσπάθειες και δράσεις του Οργανισμού Εφοδιασμού της Ευρατόμ για να εγγυηθεί τον ασφαλή εφοδιασμό με πρώτες ύλες.
5. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να εκπονήσει σχέδιο δράσης που να επισημαίνει τομείς οι οποίοι θα πρέπει να αντιμετωπιστούν κατά προτεραιότητα και θα προβλέπει ειδικές δράσεις προς ανάληψη στους τομείς αυτούς. Ειδικότερα, το σχέδιο δράσης θα πρέπει να αποσκοπεί να διασφαλίσει τον εφοδιασμό με ραδιοϊσότοπα για ιατρική χρήση στην ΕΕ, να βελτιώσει την ακτινοπροστασία και την ασφάλεια των Ευρωπαίων ασθενών και του ιατρικού προσωπικού, σύμφωνα με τους στόχους που ορίζει η οδηγία 2013/59/Ευρατόμ [...], και να διευκολύνει την καινοτομία στις ιατρικές εφαρμογές ραδιοϊσοτόπων, ραδιοφαρμακευτικών προϊόντων και ιοντίζουσας ακτινοβολίας.

¹⁰ Μελέτες SMER του ΚΚΕρ, SMER-1 σε διαγνωστικά ραδιοϊσότοπα που ολοκληρώθηκε το 2018 και SMER-2 σε θεραπευτικά ραδιοϊσότοπα που θα ξεκινήσει το 2019

¹¹ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ, της 14.12.2018, σχετικά με τη χρηματοδότηση έμμεσων δράσεων στο πλαίσιο του κανονισμού (Ευρατόμ) 2018/1563 του Συμβουλίου και την έγκριση του προγράμματος εργασίας για την περίοδο 2019-2020

6. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η επιστήμη, η τεχνολογία και οι εφαρμογές περί τα πυρηνικά και την ακτινοβολία διεισδύουν και συμβάλλουν σε ευρύ φάσμα κοινωνικοοικονομικών αναγκών όλων των κρατών μελών, σε τομείς όπως η ιατρική, τα τρόφιμα και η γεωργία, το περιβάλλον, η βιομηχανία, τα υλικά, το διάστημα και η πολιτιστική κληρονομιά και ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι όλα τα κράτη μέλη επωφελούνται από την εφαρμογή τεχνολογιών ακτινοβολίας και πυρηνικών τεχνολογιών στους προαναφερθέντες τομείς.
7. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημαντική συμβολή των ευρωπαϊκών πυρηνικών αντιδραστήρων και εγκαταστάσεων πυρηνικής έρευνας κατά την ανάπτυξη μη ενεργειακών εφαρμογών πυρηνικών τεχνολογιών και τεχνολογιών ακτινοβολίας και ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η διασφάλιση του εφοδιασμού με καύσιμα και η εφαρμογή ασφαλών και βιώσιμων λύσεων για τη διαχείριση χρησιμοποιημένων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων από αυτούς τους αντιδραστήρες και εγκαταστάσεις, αποτελούν σημαντική ευθύνη των κρατών μελών και των κατόχων αδειών.
8. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, να κοινοποιήσει τα οφέλη και τους κινδύνους από διάφορες μη ενεργειακές εφαρμογές πυρηνικών τεχνολογιών και τεχνολογιών ακτινοβολίας.
9. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημασία της περαιτέρω ενίσχυσης της δημιουργίας ικανοτήτων των κρατών μελών, ιδίως μέσω διαπεριφερειακών, περιφερειακών και εθνικών προγραμμάτων κατάρτισης και άλλων δραστηριοτήτων σε τομείς μη ενεργειακής επιστήμης, τεχνολογίας και εφαρμογών περί τα πυρηνικά και την ακτινοβολία.
10. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συνεχίσουν να αντιμετωπίζουν τις προσδιορισμένες κατά προτεραιότητα ανάγκες και απαιτήσεις στους τομείς της επιστήμης, της τεχνολογίας και των εφαρμογών της πυρηνικής ενέργειας που δεν αφορούν την ενέργεια.
11. ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προωθήσουν τις εργασίες σχετικά με μη ενεργειακές χρήσεις των πυρηνικών τεχνολογιών και των τεχνολογιών ακτινοβολίας, σε συνεργασία με τον ΔΟΑΕ¹² και άλλους σχετικούς διεθνείς οργανισμούς, όπως ο Οργανισμός Επισιτισμού και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO) και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ), αποφεύγοντας παράλληλα την αλληλεπικάλυψη των εργασιών, περιλαμβανομένων των δραστηριοτήτων τους για μεταφορά μη ενεργειακών πυρηνικών τεχνολογιών και τεχνολογιών ακτινοβολίας, ιδίως προς αναπτυσσόμενες χώρες, ώστε να μπορέσουν να ανταποκριθούν σε βασικές αναπτυξιακές προτεραιότητες σε τομείς όπως η υγεία και η διατροφή, τα τρόφιμα και η γεωργία, το νερό και το περιβάλλον ή οι βιομηχανικές εφαρμογές.

¹² Πρακτικές ρυθμίσεις ΔΟΑΕ/Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με εφαρμογές πυρηνικών επιστημών που υπογράφηκαν το 2017